

Kista d. 2 April 1874

Käre Åtteus!

Är ditt fösta bref till Åtte. jag troar af d. 22 Mars, för jag att du nu åter haft prop på din lycka, samt på mänsklig hetens förtroende och gode tankar om dig. Inbudet från Lagerborg var, i mina ögon, mycket betydande, ty ett land, det må ju vara huru oansenligt som helst, största tidning uppmärksam ej någon att blifva dess utrikes korrespondent för en längre tid, om tidningen icke hade förtroende för personens questionis, eller känner hans förmåga. Fålla mina dagar har jag önskat få ett dylikt förtroende, men deraf har ej blifvit något. — Emellan, som du nog vet förut, jag deltagit i alla din framgångar och triumfer, de må ju vara konstnärliga eller af annan art, så kan du finna huru detta hjälpat mig. — Publicistens inflytande på sin publik är otroligt stort, men hans ansvar ännu större. Man må ej tro att artiklarna i den parisiska pressen upphört att verka i och med det

de äro lästa eller bladet makuleradt. Ni
ingalunda! De äro dagens lifvande idén,
som på det mest lättfämlta och därför
behagligaste fäte prövar sig för publikens
och som idénerna flyra världen, så måste
de göra det så mycket mer i ju behagligare
och mera vetande form de bjudas henne.
Att gifva sig råd eller ledning i en sådan sak är
nästan omöjligt, att varna sig för impopularitet
likaledes. — Men något har jag mig dock så yttra
i saken och det vore, att pro prio värda sig
om stilens elegans att välja sådana ämnen,
som gillas af redaktion och publik, samt att
i korrespondensafskeden hålla en patriotisk
och sedlig karaktär, samt undvika sådana de-
taljer, som den stora publiken icke förstår.
Hvad åter hörmingsgårdens från Nylandska af-
delningen beträffar, så tycker jag, att den grans-
lagerhet och anspråkslöshet fört sig för långt.
Du kan vara viss derjäm, att ungdomen och ens
samtida fätlar skämma bort en med rökpiper.
Nag var det ärligt menadt, det kan du lita på!
Att du vid tillfälle mätar dem en tuffa från Nyland

med ett Nylandsakt motiv det är ju klart, ty jag
antar att du skulle göra det i alla fall. Men his-
torien har så ^{många} händelser att odödligösa för
konstnären från måldriga tiderna som du vet
har det Jernbjelonska priset, 10000 Mk, blif-
vit tillerkänt L. Toppelius och är han gif-
af för öfverlik kommer han nog att gifva örn-
nen till taplor ur Finland och äfven Nylands
historia. — Vi här på Håsta hafva under denna
vinter om aftnarna läst högt "fätlarnas berätt-
telser" och det måste medges att huru många gån-
ger man än läst dessa tyngsamt skildringar, så
gör man det alltid ängs med klappande hjerta.
Jag är därför fullt och fullt öfvertygad om, att
hans Finlands historia blir såndeligen väl
emottagen åtminstone af dem som hafva
svenskans till fätl tangamål, men om han i
denna historia kommer till någonting nytt
eller färligt hvad den historiska uppfat-
ningen eller stilen beträffar, detta kan vara
svårt att förutse. — Här du kommer till Paris
och om du der ämnar måla någonting i hufvud
II Adolfs historia på vilken jag upplysa dig om

att detsteds finnes ett ganska godt nordiskt bibel-
bibliothek och om jag ej misshämnar mig är det en
fransk öfversättare som är militär attaché
och torde hafva vörd som boksamlingen. -

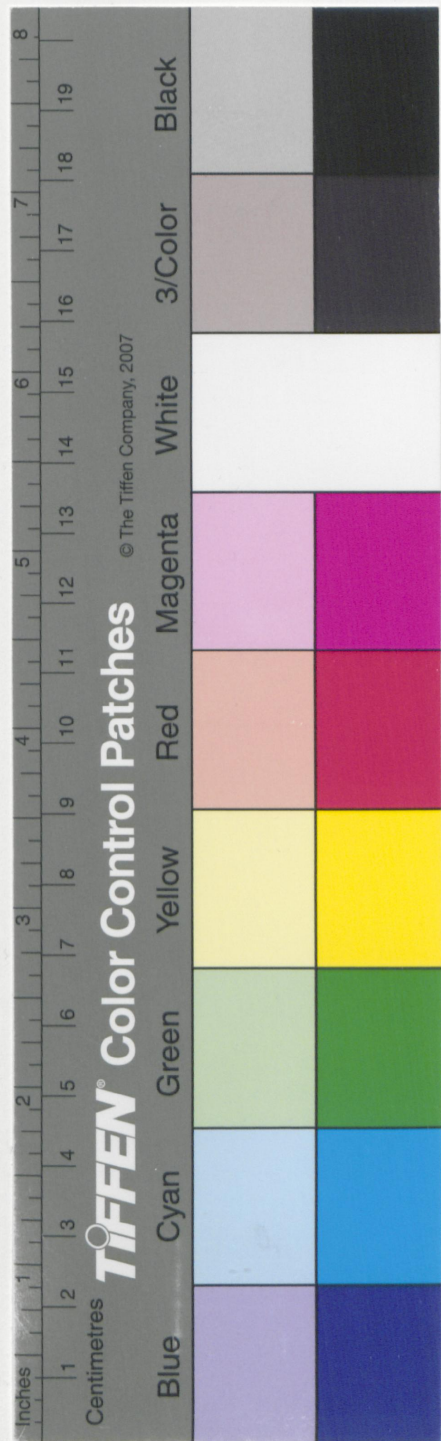
Da kan ej tro hvad jag längtar efter att få läsa din
na bref från Paris. Det är ändå kokkos till! Glad!
Historia i hvarje byggnad, ja hvarje gatstev!

Den 3 April 1874.

I dag blev morgon för förmodligen Alex. bref från
Dig. Jag är bra öfver att få höra, huru konkurrensen
slutat för Dig, om du fått Dig själfva medatj eller
icke. Jag nu saken lugnt, om du ej fått en sådan
och tänk som Jacob Åstij: "bättre byta nästa gång".
Likaledes är jag bra nyfiken att höra, om du
erhållit vett från Ekblaf och hvad han skrivit
ut i sitt bref. - Du må nu ej undvika att genast
besvara hans bref. Hvarnå dagen träffade jag
Baron Axel Mellin, han sade att han i början af
Maj skulle resa utrikes och skulle sammanträffa
med sin mor och systern i Paris. Uti bref af 3.
skrif Alex. att Antellus skulle resa från Paris
Den 12 April och han trodde att du ej skulle träffa
sa him, då du kommer dit, men Mellin sade åter

att han ej förfogad detta, ty hans Mor och Antells
skulle fara tillsammans till Ems för att bada
och som han skulle träffa henne i Paris i
början af Maj, så kunde hon omöjligen resa
tillsammans med Antells den 14 dennes. Detta
måste sålunda vara ett missförstånd eller
ackfå hafva deras reseplaner blifvit änd-
rade på något sätt. - Härmed vill nu vara
huru som helst. Jag för min del tror, att det
hanske är bäst att du ej söker några andra
förmän än Becker och Lindholm, ty du har
ju der dina amerikanska vänner och dis-
utom Adams. ^(Amerikanarnas utställning) De desför, att du är i förskap
med landsmän och landsmanninnor, så tänka
de: han har nog förskap och behöfver ej öf.
Deremot tycker jag, att då man är utomlands,
så skall man vara utomlands, d. v. s. förskapa
sig med utlänningar och ej gå och känka
och predika för en hop gapande landsmän
och dito landsmanninnor. - Jag går icke ifrån
hvad jag alltid sagt, att kunde jag språk som
du och vore jag utrikes för att i synnerhet
studera, så skulle jag om ej undvika så dock

ej uppföka landsmän chinnot, de träffar man
 tillräckligt då man ^{är} hem. — Du som kommer
 att tillbringa ^{de} tio å tjugo närmaste åren
 af din lifnad i främmande länder, har på-
 tagligen mera gagna och nöje af utländska
 bekantfkapen, än af landsmännens. Utställning-
 arne, i synnerhet engelsmän och amerika-
 nare, tillbringa sin tid mycket mer på res-
 for än vi finnas, tillfölje af deras större
 förmågenhet och deraf afströande oerlust. —
 De engelska och amerikanska bekantfka-
 per du knyter i Paris kan du fortsättnings-
 vis underhålla i Italien, Alger, Egypten
 eller hvart dina fjät än leda dig, men sålän
 om skoldig träffar du finnas i orientenst. u.
 och mera sällan i Italien eller grekland. —
 Resor i främmande länder har en mängderade
 nyttan med sig, såsom att studera deras produkter i
 konst och industri, deras seder och samhällsforfat-
 ningar m. m. At man ständigt omgifven af lands-
 män så måste detta ovillkorligen verka som
 en hämsko. Man är ej fri! Man kan ej hasten
 bort sin personlighet för tillfället och fullfölja
 sig in i den nya situationen. Undantag finnes men
 få äro de. —

4.

Vi flötade läsningsen af Jansons varhva längfredags
predikan för en stund sedan och denna gaf mig anled-
ning till åtskilliga betraktelser öfver nutidens
konst. Det för verkligt som jag ut som mensklig-
heten behöfde sådana stora verk som under
de tider, då de stora mästarerna uppträdde. Vi
hafva visst haft krig och orolig, hunger och pest
i detta sekel sedan hufvud, men ändock har
konsten, mig veterligt, inte kunnat framföra
sådana stunder af det allmogets hufvud som
under de ofru nämnde tiderna. — Vi äro det
för mycket mammonsträlar för att höja
blifven öfver det allmogets eller af från
det vanliga målet, penningsförtjensten.
Denna allspråkande lusta och den af henne
afslade njutningslustan upplukar en stor
mängd förmågor och de andra som möjligen
en tid stridit mot tidens materialistiska
åskådning hafva afrenn duktat under för
eller sedan att de visserligen t. ex. taflor
målats i denna konstgenre, det har de
visserligen anmärkt, men att det ej målas
mer ^{in det göres} (måste påtagligen härova af tiden).
men

Jag tycker att tiden nu vore ^{upp} mer att återklifva
 det f. k. heliga måleriet. Striden emot ultramon-
 tana bögar taga färderna dementioner att
 för att par hundra år sedan hade ett religions
 krig varit oundvikligt. Men desmot torde ej
 påfven kunna uppmäna härarna att ströta mot
 haalande, ty hans och institutionens makt
 är bruten. Men just detta beordnande
 påfverdom, denna alltför mänd hierarkies
 upplösning borde gifva konstnärerna äm-
 nen till mångfaldiga skapelser. — Allt skole fram-
 deles talas vidförm detta ifrån. —
 För denna gång förs du nu vara nöjd med
 denna epistel. Flytt från Norge vet jag ej
 något, som kunde intressera dig. Under denna
 vinter, som nu tycks taga ett slut, har dampin
 med sin varit en gång här och en gång en gång,
 dessa två gånger af egen drift, de andra till-
 fölge af hyndning eller att jag skickat efter dem.
 Så se om besöken bli tätare när na marken blir
 klar. — Skald gestaltar sig umgänget med dem.
 Många besökningar från Tannu och barnen, de må
 alla förtroffligt. Lilla Ebba, talar me omkring som
 en annan människa. — Tårta mås bra och har bedt
 mig helja till dig. Markhorst skugnet talar af med
 hvarje dag så som du om att är mer för se honom. —
 Det var! och kalle dig vid godt mod och glöm ej förtroff
 — St.

